

בעניין:

1. טל רוסו

2. מפלגת העבודה הישראלית

ע"י ב"כ עו"ד גיא בוסי
busy.adv@gmail.com

וע"י עוה"ד נדב ויסמן ו/או אדם שפירא ו/או שחר אייזנר ו/או אח'
ממשרד מיתר ליקוורניק גבע לשם טל ושות', עורכי דין
מדרך אבא הלל סילבר 16, רמת-גן 5250608
טל': 03-6103100; פקס: 03-6103111

3. היועץ המשפטי לממשלה

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
מרחוב צאלח א-דין 29, ירושלים
טל': 02-6466590; פקס: 02-6467011

המשיבים;

עמדה מטעם המשיבים 1 ו-2

בהתאם להחלטת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים ואחת, כבוד המשנה לנשיאת בית המשפט העליון השופט חנן מלצר, מיום 25.2.2019 מתכבדים בזאת המשיב 1, מר טל רוסו, והמשיבה 2, מפלגת העבודה הישראלית, להגיש את עמדתם בנוגע לשאלת כשרותו של מר רוסו להיכלל ברשימת מועמדים בבחירות לכנסת, בהתאם לסעיף 7 לחוק יסוד: הכנסת (להלן – "חוק היסוד") ולסעיף 56 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן – "חוק הבחירות לכנסת").

בהתאם לאמור בעמדה זו להלן תתבקש ועדת הבחירות לקבוע כי מר רוסו כשיר להיות מועמד לכנסת העשרים ואחת.

ההדגשות במובאות שלהלן הן של הח"מ, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.

ואלו נימוקי העמדה:

א. פתח דבר

1. המשיב 1, מר טל רוסו, סיים את שירותו בצבא הקבע בסוף חודש ינואר 2014 – לפני למעלה מחמש שנים. שנה לאחר מכן, לבקשת ראש המטה הכללי, הסכים מר רוסו להתגייס לשירות מילואים, על מנת למלא תפקיד של מפקד פיקוד העומק. קודם לכניסתו לתפקיד הבהיר מר רוסו כי בכוונתו לעשות כן במסגרת שירות מילואים, ולצד המשך עיסוקיו האזרחיים – העסקיים וההתנדבותיים כאחד – וכך אכן סוכם והיה.
2. במשך כשנתיים ושלושה חודשים שירת מר רוסו במילואים בתנאי קבע, באופן שפחות ממחצית מזמנו הוקדש לשירות מילואים פעיל, וביתר הזמן הוא היה אזרח לכל דבר ועניין, וזמנו זה הוקדש לעיסוקיו האזרחיים. כפי שיפורט להלן, שירות מילואים בתנאי קבע – שירות מילואים הוא, ולא שירות קבע. המינוח "מילואים בתנאי קבע" הוא מטעה מיסודו, שכן יש שוני תהומי ומהותי בין משרת קבע לבין משרת במילואים בתנאי קבע.

3. שירות מילואים בתנאי קבע מעוגן בחקיקה הנוגעת לשירות מילואים, ולא לשירות סדיר או שירות קבע; מטעם זה, כבר נפסק בעבר כי **"חייל מילואים המתנדב לשירות מילואים 'נוסף', דינו כחייל מילואים לכל דבר, ואין הדבר שונה כאשר אותם מילואים מוגדרים ע"י הגורמים המתאימים בצה"ל, כ'מילואים בתנאי קבע'"** (ב"ל (ת"א) 2764/04 ענבר נ' המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו, 19.6.2007)); כן הובהר כי **"שירות מילואים בתנאי קבע הינו במהותו שירות מילואים לכל דבר ועניין אך התגמול עבור השירות ניתן ע"י צה"ל ובתנאי קבע ולא ע"י ביטוח לאומי"** (ב"ל (נצרת) 1266/03 פלאח נ' המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו, 15.12.2003)).

4. מר רוסו היה אפוא במועדים הרלוונטיים **"חייל מילואים לכל דבר"**. אין בשירות מילואים זה כדי למנוע ממנו להיות מועמד לבחירה לכנסת. אדרבא, כפי שיפורט להלן, במקומות בהם המחוקק מצא לנכון לעשות כן, מתייחס חוק הבחירות לכנסת למשרתי מילואים באופן נפרד ומובחן, ומבהיר את האסור והמותר להם. סעיף 56(א1) לחוק הבחירות לכנסת אינו מתייחס לשירות מילואים, ועל כן גם אינו מונע מאדם שמילא שירות מילואים – גם אם מדובר בשירות מילואים בתנאי קבע – מלהיבחר לכנסת.

5. דברים אלה זוכים למשנה תוקף בשים לב למעמדה הרם של הזכות לבחור ולהיבחר, הקבועה בין היתר בסעיף 6 לחוק היסוד. כבר נקבע בעבר כי **"את הוראות הצינון יש לפרש בצמצום ובדוקנות. דהיינו: אין להמציא יש מאין הוראות לתוך החוק, ולמתוח את לשונו והמגבלות שבו מעבר לגבולות האפשר"** (פ"מ 2/20 מפלגת "כולנו בראשות משה כחלון" נ' נציב שירות המדינה, פס' 23 (28.1.2015)). על כן, גם בענייננו, משעה שחוק הבחירות לכנסת אינו מחייב תקופת צינון למשרתי מילואים, אין לקרוא לתוכו חובה שכזו.

6. פרשנות אחרת תפגע דווקא באלה אשר – כמו מר רוסו – בחרו להיענות לבקשת צה"ל, ולנדב חלק מזמנם וממרצם כדי לסייע לצבא כאנשי מילואים. שירות המילואים, גם אם הוא אינטנסיבי ובדרגה בכירה, אין בו כדי לקפח את זכותו של אדם להיבחר, ואין בו כדי לפגוע בזכות הציבור לבחור בו. נהפוך הוא, שירות כזה למען העם והחברה ראוי לכל הערכה ותמיכה. הטלת מגבלת צינון על משרת מילואים, גם אם שירת **"בתנאי קבע"**, אין לה בסיס משפטי, והיא אינה מוצדקת, מנוגדת לתכלית חוק הבחירות לכנסת, ותהיינה לה השלכות שליליות.

7. הטלת מגבלה שכזו על משרתי מילואים גם אינה מתיישבת עם העובדה שחברי כנסת מוסיפים לשרת במילואים גם לאחר היבחרם לכנסת, והמחוקק אף מצא לנכון לקבוע באופן מפורש בסעיף 7(ב) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א-1951 (להלן – **"חוק החסינות"**) כי **"אין חבר הכנסת פטור מחובת שירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008..."**. אין כל היגיון בשלילת יכולתו של אדם להיבחר לכנסת מן הטעם שביצע שירות מילואים בפועל, אם ברור לכל שלאחר היבחרו יהא רשאי וחייב להמשיך ולבצע שירות שכזה.

ב. רקע עובדתי רלוונטי

8. מר רוסו התגייס לשירות סדיר בצבא ההגנה לישראל בשנת 1978. בין יתר תפקידיו שימש כסגן מפקד יחידת שלדג, סגן מפקד סיירת מטכ"ל, מפקד גדוד בחטיבת "גבעתי", מפקד יחידת מגלן, מפקד חטיבת הנח"ל, מפקד עוצבת האש ומפקד עוצבת הפלדה. בשנת 2006 הועלה מר רוסו לדרגת אלוף וכיהן כראש אגף המבצעים וכמפקד פיקוד הדרום ופרש משירות בשנת 2014.

9. לאחר קריירה צבאית ענפה ומגוונת, השתחרר מר רוסו משירות הקבע. בחודש אפריל 2013 סיים את תפקידו האחרון כמפקד פיקוד הדרום ויצא לחופשת שחרור. ביום 31.1.2014 סיים מר רוסו את חופשת

השחרור והשתחרר משירות צבאי. כפי שיפורט להלן, מועד זה הוא "יום השחרור משירות", כאמור בסעיף 56(א1)(3) לחוק הבחירות לכנסת.

10. עם שחרורו משירות קבע, החל מר רוסו את חייו האזרחיים, ובהם פעילות עסקית והתנדבותית. כך, בחודש מאי 2014 הקים מר רוסו את חברת טי.אר. תשתיות בע"מ – חברה המעניקה שירותי ייעוץ בתחומים שונים. בנוסף, מר רוסו החל לכהן כיועץ אסטרטגי בחברת השירותים הביטחוניים ש.ב.מ יועצים בע"מ, וכן הצטרף לחברת REGO, העוסקת בפיתוח כלי רכב, ולשתי חברות שהיו בתהליכי הקמה ועסקו בייצור קנאביס רפואי ברישיון. לצד פעילות עסקית זו הצטרף מר רוסו גם לוועד המנהל של שתי עמותות: "אחריי – נוער מוביל שינוי", ו"עולים ביחד" – תנועת מנהיגות של יוצאי אתיופיה. בנוסף, קיים מר רוסו בהתנדבות למכינות צבאיות ולזרועות הביטחון.

11. בראשית שנת 2015 התבקש מר רוסו על ידי הרמטכ"ל דאז, רב אלוף גדי איזנקוט, לשמש כמפקד פיקוד העומק בצה"ל. לאור רצונו להמשיך ולתרום מניסיונו רב השנים, ולסייע לצה"ל ככל יכולתו, הסכים מר רוסו ליטול על עצמו את התפקיד, אך זאת במסגרת שירות מילואים. מר רוסו הדגיש כי הוא מעוניין להמשיך בפעילותו האזרחית – העסקית וההתנדבותית. לכן, עוד קודם לכניסתו לתפקיד סיכם הרמטכ"ל דאז שמר רוסו ימלא את תפקידו במסגרת שירות מילואים, ולא יתגייס מחדש לשירות בצבא קבע. לבקשת מר רוסו, נמסר לו אישור בכתב מאת הרמטכ"ל לשעבר, באשר להגדרת שירותו.

◀ העתק מכתבו של רא"ל (מיל') איזנקוט מיום 26.2.2019 מצורף לעמדה ומסומן **כנספח "1"**.

12. בהתאם לסיכום הרמטכ"ל, ביום 26.2.2015 החל מר רוסו את תפקידו בפיקוד העומק, כאיש מילואים. בהיותו איש מילואים, מילא מר רוסו את התפקיד לצד פעולותיו העסקיות וההתנדבותיות, אשר פורטו לעיל. מטעם זה, במהלך שירותו במילואים בתנאי קבע, נערך לבקשת מר רוסו הסדר למניעת ניגוד עניינים, בהתאם לפקודות הצבא. הסדר זה נועד להבטיח שלא ייווצר ניגוד עניינים כלשהו בין תפקידו במילואים לבין התפקידים אותם המשיך למלא במסגרת חייו האזרחיים.

◀ העתק ההסדר מצורף לעמדה ומסומן **כנספח "2"**.

13. לאחר שהחל מר רוסו את תפקידו כמפקד פיקוד העומק במילואים, הוא התייצב לשירות מילואים בהתאם לדרישות התפקיד, אשר השתנו מעת לעת. כך, בשעה שבחודשים מסוימים – שהיו רוויי פעילות מבצעית ואימונים – התייצב מר רוסו לכ-19 ימי מילואים, בחודשים אחרים, התייצב מר רוסו רק לכ-10 ימי מילואים, ולעיתים אף פחות מכך. כך, לאורך תקופת שירות המילואים הקדיש מר רוסו באופן ממוצע פחות ממחצית מזמנו לשירות המילואים, בשעה שיתר הזמן מוקדש לעיסוקיו האזרחיים. זאת, בידיעת כל גורמי הצבא, ובהסכמתו של הרמטכ"ל. למעשה, בשירות מילואים שכזה אין חידוש או ייחוד, שכן מאז ומעולם כיהנו קצינים בכירים, לרבות בדרגת אלוף, כמפקדי יחידות במילואים – למשל כמפקדי אוגדות וגייסות.

14. כפי שניתן לראות מתדפיסו האישי של מר רוסי, הוא השתחרר משירות קבע בסוף חודש ינואר 2014, ולאחר מכן, החל משנת 2015, החל לשרת במילואים. עוד ניתן ללמוד מהתדפיס כי מאז שחרורו מצבא הקבע מר רוסי היה מבצע מדי פעם מספר ימי מילואים, שעם סיומם היה משתחרר, וחוזר חלילה.¹

◀ העתק תדפיסו האישי מצורף לעמדה ומסומן כנספח "3".

15. כאמור, מר רוסי המשיך למלא מספר תפקידים אזרחיים – עסקיים והתנדבותיים כאחד – גם במהלך התקופה בה ביצע לסירוגין שירות מילואים פעיל. הוא הוסיף להתנדב בעמותות, הוסיף לספק שירותי ייעוץ לחברות שונות אשר נזכרו לעיל, ובשלב מסוים החל להיות מועסק גם כיועץ של חברת אירונאוטיקס בע"מ.

16. שירות המילואים של מר רוסי לא נשא כל אופי של שירות של קצין בצבא קבע. מר רוסי לא זכה לתגמול כאיש קבע, לרבות בכל הנוגע לזכויותיו הסוציאליות; הוא לא צבר זכויות לפרישה (נהפוך הוא, הוא פרש כבר בשנת 2014); הוא לא לבש מדי א', כפי שנוהגים קצינים בצבא קבע; על דרך הכלל, הוא לא התניצב לטקסים כאלה ואחרים; הוא לא קיבל הטבות אחרות להם זכאים אנשי קבע, כגון זכויות נופש, הנחות ברכישת ציוד מסוים ועוד; הוא לא זכה לקבל שירותי רפואה צבאיים אלא נותר חבר קופת החולים אליה הצטרף עם פרישתו מהצבא; הוא כן היה חופשי להמשיך ולעסוק בעיסוקים אחרים, לרבות בשכר, בשונה מאיש קבע; לא הוטלו עליו מגבלות, אשר חלות על אנשי קבע. ובעיקר – בשונה מאיש קבע אשר נתון למרות הצבא באופן תמידי, מר רוסי כאיש מילואים שירת לסירוגין, והיה אזרח לכל דבר ועניין כשלא היה בשירות.

17. **מר רוסי היה אפוא "איש מילואים" לכל דבר ועניין, אך ביצע באופן יחסי כמות גדולה של ימי מילואים.**

18. זאת ועוד, מר רוסי גם הוצג לציבור כמי שימלא את תפקידו במסגרת שירות מילואים. עם מינויו פורסם בתקשורת כי **"בתפקיד אלוף פיקוד העומק ישרת קצין מילואים (האלוף טל רוסי)"** וכי **"טל רוסי, אלוף פיקוד דרום בתפקידו האחרון, שימלא את התפקיד במסגרת שירות מילואים"**. משכך, גם לא הוצגה לציבור תמונה ולפיה ניתן היה לסבור כי מר רוסי משרת בשירות קבע.

◀ העתק פרסומים בתקשורת אודות מינויו של מר רוסי מצורף לעמדה ומסומן כנספח "4".

19. נעמוד להלן על הוראות הדין השונות – ובהן גם פקודות מטכ"ל והוראות הפיקוד העליון – אשר מוכיחות כי משרתי מילואים, ובהם גם אלה המשרתים במילואים בתנאי קבע, אינם נחשבים למשרתי צבא קבע, ולא חלות עליהם המגבלות הקבועות בחוק היסוד ובחוק הבחירות לכנסת. לאחר מכן נבהיר כי כל מגבלה על זכותו של מר רוסי להיבחר צריכה להיות מפורשת בצמצום רב, זאת נוכח מעמדה הרם של הזכות לבחור ולהיבחר.

¹ מהתדפיס האישי ניתן לראות עוד, כי במועדים בהם לא ביצע מר רוסי שירות מילואים פעיל הוא סומן במחשבי הצבא כמי שמצוי בסטטוס מתנדב לשירות מילואים (קוד 14), בשעה שבמהלך שירות המילואים הפעיל סומן כמשרת במילואים בתנאי קבע (קוד 12).

ג. הדין ופקודות הצבא יוצרים הבחנה ברורה בין שירות קבע לבין

שירות במילואים

20. דיני מדינת ישראל, ובכללם פקודות הצבא השונות, מבחינים היטב בין מעמדו של משרת קבע לבין מעמדו של המשרת במילואים – יהיו אלה מילואים בתנאי קבע או כל סוג אחר של שירות מילואים. שירות במילואים בתנאי קבע אינו שירות בתנאי קבע; זהו שירות במילואים לכל דבר ועניין. המשרת במילואים בתנאי קבע הוא "איש מילואים", ואיננו נמנה על אנשי הקבע בעניינם חלות הוראות סעיף 56(א1)(3) לחוק הבחירות לכנסת.
21. כך, חוק שירות בטחון [נוסח משולב], תשמ"ו-1986 (להלן – "חוק שירות בטחון") מבחין בין שירות סדיר לשירות מילואים. סעיף 1 לחוק האמור מבהיר כי "שירות סדיר" היא, בפשטות "שירות בכוחות הסדירים של צבא-הגנה לישראל", ואילו "שירות מילואים" הוא "שירות בכוחות המילואים של צבא-הגנה לישראל לפי חוק שירות המילואים", הוא חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 (להלן – "חוק שירות מילואים").
22. סעיף 14 לחוק שירות המילואים עוסק בסוגי התנדבות לשירות מילואים. הוא מבהיר, בין היתר, כי אדם שאינו חייב בשירות מילואים רשאי להתנדב "לשירות מילואים בתנאי קבע, בהתאם לכללים שייקבעו בפקודות הצבא..." (סעיף 14(ח1)). הנה כי כן, מילואים בתנאי קבע, על פי לשונו הברורה של החוק, הנם סוג של שירות מילואים התנדבותי המוסדר בפקודות הצבא. שירות זה אינו מהווה חלק משירות הקבע בצבא ההגנה לישראל.
23. בהתאם, ההבחנה בין שירות מילואים בתנאי קבע לבין שירות קבע מעוגנת היטב גם בפקודות הצבא. שירות הקבע בצה"ל מוסדר בהוראת הפיקוד העליון 3.0501 ("שירות קבע בצה"ל"). סעיף 17 להוראה זו קובע את חובותיו של איש הקבע בשירות, ובין היתר מבהיר כי חייל בשירות קבע כפוף למרותו המוחלטת של הצבא, למשמעתו ולמשטרו בכל עת. בהתאם לסעיף 26 להוראה האמורה, הזכויות המוקנות למשרתי קבע, כפי שהן מפורטות בהוראה, אינן מוקנות למשרתי "שירות מילואים נוסף", שהוא למעשה שירות מילואים בתנאי קבע.
24. בהתאם לכך, פקודות מטכ"ל שונות חוזרות גם הן ומבחינות בין שירות קבע ושירות מילואים בתנאי קבע. כך למשל, פקודת מטכ"ל 31.0318 שעניינה "גיוס וסוגי שירות – הגדרות וסמכויות" מבחינה בין שירות חובה, שירות קבע ושירות מילואים, שהוא:
- "שירות בכוחות המילואים של צה"ל, מכוח חוק שירות בטחון, נוסח משולב,
התשמ"ו-1986, לרבות מכוח התנדבות לשירות בכוחות המילואים או התנדבות
לשירות מילואים נוסף".
25. כך, גם בפקודת מטכ"ל 35.0211 שעניינה "תנאי שירות – מתנדבים לשירות מילואים נוסף ולשירות סדיר נוסף בתנאי קבע וחיילי מילואים בשבי האויב", העוסקת בין היתר בשירות מילואים בתנאי קבע (במסגרת "שירות מילואים נוסף") מבחינה בין הזכויות המוקנות למשרתי צבא קבע לאלה המוקנות למשרתי מילואים, ובהם גם מילואים בתנאי קבע (שם, בסעיף 3(ג)).
26. לאור מסגרת נורמטיבית ברורה זו, נפסק בב"ל (ת"א) 2764/04 ענבר נ' המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו, 19.6.2007) כי חייל המתנדב לשירות מילואים נוסף "עשוי לזכות במהלך אותו שירות מילואים, לתנאים של חייל בשירות קבע", אך עדיין "אין המדובר ב'חייל קבע' לכל דבר". לאור דברים אלה נפסק כי (שם, פס' 20):

"על-פי חוק שירות בטחון, חייל מילואים המתנדב לשירות מילואים 'נוסף', דינו כחייל מילואים לכל דבר, ואין הדבר שונה כאשר אותם מילואים מוגדרים ע"י הגורמים המתאימים בצה"ל, כ'מילואים בתנאי קבע'".

27. כן ראו: עמ"נ (ת"א) 10587-09-12 תלמי נ' ראש אגף כוח אדם, עמ' 14 (פורסם בנבו, 23.12.2014), שם עמד כבוד השופט מודריק על כך ש"חוות הדעת מטעם הפצ"ר הבהירה ששרות חובה בתנאי קבע ושרות במילואים בתנאי קבע אינם נחשבים כשרות בקבע לצורך חוק הגמלאות".

28. לצד פקודות הצבא, גם הוראות חוק נוספות מבחינות בין משרתי מילואים – ובהם גם מילואים בתנאי קבע – לבין משרתי צבא קבע. כך, חוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], תשמ"ה-1985 (להלן – "חוק הגימלאות") מקנה זכויות אך ורק למשרתי צבא קבע. החוק האמור מניח כי "שלא בדומה לאיש קבע, שהצבא הוא מקום עיסוקו הקבוע ובמסגרתו נקבעות כל זכויותיו הכספיות, ובהן חייל המילואים עוסק במשלח יד במגזר האזרחי, והוא אחראי להסדרת מכלול זכויותיו הכספיות, ובהן זכויות סוציאליות ופנסיה, כחלק מתנאי העסקתו..." (בג"ץ 585/01 קלכמן נ' ראש המטה הכללי, רב-אלוף שאול מופז, פ"ד נח(1) 694, 705 (2003)). מנגד, תשלום קצבאות לחיילי מילואים שנפגעו בתקופת שירותם עקב שירותם ולבני משפחותיהם, מוסדר בחוק תשלום קצבאות לחיילי מילואים ולבני משפחותיהם, תשס"ב-2002.

29. בדומה, סעיף 28 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), תשע"ז-2016, קובע כי משרת מילואים בתנאי קבע נמנה על הגדרת "חייל במתכונת העסקה מיוחדת":

"חייל במתכונת העסקה מיוחדת" – כל אחד מאלה: [...]

(3) חייל מילואים, כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, שהתנדב לשירות מילואים בתנאי קבע..."

30. ואילו סעיף 29(א)(2) לחוק האמור מחריג את "ימי [ה]שירות של חיילים במתכונת העסקה מיוחדת" (וחייל שהתנדב לשירות מילואים בתנאי קבע – בכלל זה) ממספר ימי השירות של חיילים המשרתים "לפי התחייבות לשירות קבע" שיוכפפו להוראות החלטות הממשלה.

31. הנה כי כן, על פי חוקי המדינה ופקודות הצבא, מילואים בתנאי קבע אינם מהווים שירות קבע, אלא שירות מילואים לכל דבר ועניין. המשרת בשירות מילואים בתנאי קבע הוא "איש מילואים" לכל דבר ועניין. כפי שיפורט להלן, התוצאה היא כי סעיף 56 לחוק הבחירות לכנסת אינו חל על מי ששירת שירות מילואים בתנאי קבע.

ד. המסגרת הנורמטיבית - זכותו הרחבה עד מאוד של כל אדם להיבחר לכנסת

32. כידוע, סעיף 6 לחוק היסוד קובע כי "כל אזרח ישראלי שביום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו הוא בן עשרים ואחת שנה ומעלה, זכאי להיבחר לכנסת...". הסעיף מעגן אפוא את זכות היסוד להיבחר לכנסת. בהתאם לכך, בית המשפט העליון פסק, בא"ב 1095/15 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים נ' זועבי, פס' 5 לפסק-דינה של כבוד הנשיאה נאור (פורסם בנבו, 10.12.2015) (להלן – "עניין זועבי"), כי:

"מניעת האפשרות להתמודד בבחירות לכנסת פוגעת, בראש ובראשונה, בזכות החוקתית לבחור ולהיבחר, אשר היא אחת מהזכויות החשובות ביותר במדינה דמוקרטית... זכות זו, ככל זכות, היא יחסית וניתנת להגבלה, אך 'ההגבלות המוטלות על זכות זו צריכות להיות מינימאליות, ועליהן להגן על אינטרסים

חינויים ביותר' (בג"ץ 5364/94 ולנר נ' יושב-ראש מפלגת העבודה הישראלית, פ"ד מט(1) 758, 800 (1995)...). מניעת השתתפות בבחירות פוגעת בזכותו של מועמד פלוני להיבחר לכנסת, ובה בעת פוגעת היא גם בזכות הציבור לבחור במועמד זה כנציגו. זאת ועוד, פסילתו של מועמד מלהתמודד בבחירות פוגעת גם בחופש הביטוי, שכן היא מסמנת עמדה מסוימת כעמדה בלתי לגיטימית ומונעת מראש את הדיון בה; כן פוגעת היא בשוויון, משום שהיא יוצרת הבחנה בין המועמדים אשר התמודדותם אינה נמנעת, לבין מועמדים אשר מנועים מלהעמיד עצמם לבחירת הציבור...".

כן ראו: בג"ץ 7175/95 ארד נ' יושב-ראש הכנסת, פ"ד נ(1) 573, 587 (1996) (להלן – "עניין ארד").

33. לצד זאת, סעיף 7 לחוק היסוד קובע מי לא יוכל להעמיד עצמו לבחירה לכנסת. בין היתר נקבע, בסעיף (8), כי "אלה לא יהיו מועמדים לכנסת... (8) עובדי מדינה בכירים וקציני צבא בדרגות או בתפקידים שייקבעו בחוק; [...] זולת אם חדלו לכהן במשרה או בתפקיד כאמור לפני המועד להגשת רשימות המועמדים לכנסת, ואם נקבע בחוק מועד מוקדם מזה, לפני המועד האמור".

34. אם כן, הוראה למניעת מועמדות לכנסת צריכה להיקבע, במפורש, בחוק. בשל מעמדה העליון של הזכות להיבחר, לא ניתן לפסול את מועמדותו לכנסת של מי שהמחוקק לא מנע ממנו, ברחל בתך הקטנה, את המועמדות. ואכן, סעיף 56(א1) לחוק הבחירות לכנסת קובע:

"(א1) אלה לא יהיו מועמדים לכנסת: [...]

(3) קציני צבא בכל דרגה שהיא בשירות קבע של צבא-הגנה לישראל, זולת אם חדלו להיות עובדי המדינה, קציני צבא, שוטרים או סוהרים כאמור, לפני היום הקובע; בסעיף קטן זה, "היום הקובע" –

(1) לענין ראש שירות הביטחון הכללי, ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, קצין צבא בדרגת אלוף ומעלה, קצין משטרה בדרגת ניצב ומעלה, ונציב בתי הסוהר – שלוש שנים לפני יום הבחירות שלאחר יום השחרור משירות; לענין בחירות שיתקיימו לאחר הבחירות האמורות יהיו המנויים בפסקה זו רשאים להיות מועמדים לכנסת אף אם טרם חלפו שלוש שנים כאמור."

35. הנה כי כן, סעיף 56 מגביל את הזכות להיבחר לכנסת של מי ששירת כ"קצין צבא בדרגת אלוף ומעלה" אם עשה זאת "בשירות קבע של צבא-ההגנה לישראל", ולא חלפו שלוש שנים מיום שחרורו. נוכח חשיבותה של הזכות לבחור ולהיבחר, וההלכה לפיה יש לפרש פגיעה בזכות זו בצמצום, לא ניתן לקרוא לתוך הוראה זו מגבלות נוספות שאינן קבועות באופן מפורש בסעיף 56 האמור.

36. כך, בפ"מ 2/20 מפלגת "כולנו בראשות משה כחלון" נ' נציב שירות המדינה, פס' 23 (28.1.2015) (להלן – "עניין שאשא-ביטון") נקבע כי "את הוראות הציון יש לפרש בצמצום ובדוקנות. דהיינו: אין להמציא יש מאין הוראות לתוך החוק, ולמתוח את לשונו והמגבלות שבו מעבר לגבולות האפשר".

37. עוד נקבע באותו עניין (פס' 25-26) כי:

"מניעה ממעוניין בכך להתמודד בבחירות פוגעת בזכויות החוקתיות לבחור ולהיבחר. בהתאם, פגיעה בזכות זו צריכה להיעשות בחוק או מכוח הסמכה מפורשת בו. כך מורה לנו פסקת ההגבלה שבחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, וכך מורה לנו סעיף 7(8) לחוק יסוד: הכנסת ביחס לסוגיה זו... ודוק; גם אם בפנינו לאקונה ולא הסדר שלילי ביחס לעובדים שאין בדירוג בו הם מועסקים חלוקה לדרגות, נראה שאין בנמצא הסמכה מפורשת לפגיעה משמעותית מעין זו בזכויות החוקתיות לבחור ולהיבחר".

כן ראה: "פרשנות סעיף 87(8) לחוק יסוד: הכנסת", קובץ החלטות והנחיות של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השתיים-עשרה, בעמ' 46 (1988).

38. על רקע פרשנות מצמצמת זו, יש לקרוא את גם את פסיקת בית המשפט העליון בע"ב 92/03 מופז נ' יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה, פ"ד נז(3) 814, 793 (2003) (להלן – "עניין מופז") ביחס להוראת סעיף 56(א1) האמור, ולפיה "החוק אפוא ברור: לשונו וכוונתו ברורות, ויש ליישמו ככתבו".

39. סעיף 56 עוסק בקציני צבא בדרגת אלוף ומעלה בשירות קבע. הוא אינו עוסק בקצינים בשירותים מילואים – תהא דרגתם אשר תהא. בהתאם להלכה לפיה אין לקרוא לתוך הסעיף האמור הוראות מרחיבות שאינן מצוינות בו, לא ניתן לקבוע כי התיבה "שירות קבע" בסעיף האמור תחול גם על שירות מילואים בתנאי קבע שהוא, כאמור, שירות מילואים ולא שירות קבע.

40. ודוק, כאשר רצה המחוקק להסדיר את יכולתו של אדם הנכלל ברשימת מועמדים לכנסת לשרת בשירות מילואים, נעשה הדבר במפורש (ראה למשל, סעיף 56(ד) לחוק הבחירות לכנסת). בדומה, חוק הבחירות לכנסת גם הבהיר כי "המשרתים בשירות מילואים לפי חוק שירות המילואים" אינם רשאים לקחת חלק בתעמולת בחירות (סעיף 130(ב) לחוק); וכי הסדרי ההצבעה בקרב חיילים יחולו גם על חיילים בשירות מילואים (סעיף 89 לחוק). אם היה רוצה המחוקק להסדיר את מעמדם של חיילי מילואים גם במסגרת סעיף 56(א1) האמור, חזקה עליו שהיה עושה זאת במפורש.

41. קביעת "תקופת צינון חוץ-סטטוטורית" שעניינה שירות מילואים בתנאי קבע תוביל לתוצאה שאינה עולה בקנה אחד עם מעמדה החוקתי של הזכות לבחור ולהיבחר. תקופה שכזו אינה רצויה, שכן היא יוצרת תמריץ שלילי להימנע משירות מילואים תורם ומשמעותי, ופוגעת דווקא באותם אנשים שהתנדבו ותרמו למדינה מיוזמתם שלהם.

42. כידוע, חיילי מילואים רבים משרתים עשרות ימי מילואים בשנה, ואף למעלה מכך, בהסדרים שונים. על אלה נמנים – לשם הדוגמה בלבד – טייסים, מפקדי חטיבות ומפקדי גדודים. בעבר פיקדו קציני מילואים על אוגדות וגייסות (למשל, אלוף (מיל') משה עברי סוקניק ואלוף (מיל') ישי בר). אלוף (מיל') אריאל שרון שימש ראש מטה הבחירות של מפלגת הליכוד לקראת הבחירות שנועדו לחודש אוקטובר 1973, ובמקביל כמפקד אוגדת מילואים שגויסה ונטלה חלק פעיל במלחמת יום הכיפורים. מובן, כי לא ניתן לקבוע כי שירותם של אנשי מילואים אלה בשירות מילואים תובעני (ולעתים – התנדבותם לשירות מילואים כאמור) שוללת מהם את הזכות להיבחר לכנסת. לאור הוראת סעיף 56(א1)(3)(2) לחוק הבחירות לכנסת, שעניינה תקופת הצינון החלה על קציני צבא שאינם מדרגת אלוף ומעלה, קבלת העמדה ולפיה שירות מילואים בתנאי קבע מחייב גם הוא תקופת צינון תביא לכך שמשרתי מילואים רבים יהיו מחויבים לחדול משירות מילואים זמן רב לפני הבחירות לכנסת, זאת באופן הסותר את האמור בסעיף 56(ד), ולפיה שירות מילואים כאמור יופסק רק מהיום בו נכלל שמו של אדם ברשימת מועמדים שאושרה.

43. זאת ועוד, בעניין מופז עמד בית המשפט העליון על כך שההסדר הקבוע בסעיף 56 האמור נועד לשמור על "האופי הבלתי תלוי של השירות הציבורי" (שם, עמ' 810). מר רוסו מילא כאמור את תפקידו – ככל איש מילואים – לצד המשך פעילותו האזרחית, ותוך מניעת ניגוד עניינים על פי הסדר כדן. כשם שכל שירות מילואים אחר אינו נתפס ככזה הפוגע "באופי הבלתי תלוי" של השירות, כך גם בעניינו של מר רוסו.

44. אדרבא, למיטב הידיעה, חברי כנסת מוסיפים לשרת במילואים במסגרת כהונתם בכנסת, לרבות בתפקידי קצונה בכירה. סעיף 7(ב) לחוק החסינות אף קובע במפורש כי "אין חבר הכנסת פטור מחובת שירות

מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008... אם שירות שכזה אינו פוגע ב"אופי הבלתי תלוי של השירות הציבורי", ברי כי גם שירות מילואים לפני היבחרות לכנסת אינו פוגע באופי זה.

45. על כן, הקביעה כי שירות מילואים בתנאי קבע, בפרט באופן בו ביצע אותם מר רוסו, אינו שקול לשירות קבע ואינו מחייב תקופת צינון כאמור בסעיף 56(א1) לחוק הבחירות לכנסת, מתחייבת גם נוכח תכליתו של החוק.

ה. סוף דבר

46. עמדה זו נתמכת בתצהירו של מר רוסו ובחוות דעתו של פרופסור אריאל בנדור.

47. יושב הראש הנכבד מתבקש אפוא לקבוע כי אין בשירות המילואים בתנאי קבע שביצע מר רוסו כדי למנוע ממנו להיכלל ברשימת המועמדים של מפלגת העבודה הישראלית, וכי הוא עומד בדרישות סעיף 56(א1) לחוק הבחירות לכנסת.

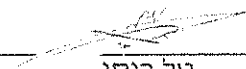
 גיא בוזי, עו"ד	 שחר איזנר, עו"ד	 אדם שפירא, עו"ד	 נדב ויסמן, עו"ד
בא כוח המשיבה 2	מיתר ליקוורניק גבע לשם טל ושות', עורכי דין		
	באי כוח המשיב 1		

היום, 3 במרץ 2019.

תצהיר

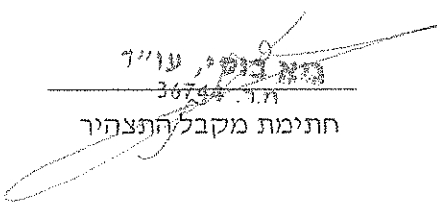
אני החתום מטה, טל רוטו, מס' זהות 056046295 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמור:

1. אני המשיב 1 בפ"מ 2/21 ועושה תצהירי זה בשמי ובשם המשיבה 2, מפלגת העבודה הישראלית.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בעמדה מטעם המשיבים 1-2 ולאומות האמור בעמדה.
3. האמור בסעיפים 1, 2, 8-16, 18 שבעמדה הוא בידיעתי האישית.
4. האמור ביתר סעיפי העמדה הוא נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי. המקור לידיעתי ואמונתי הוא מתוקף בדיקות שערכתי, מעיון בחומרים רלוונטיים וכן על פי עצה משפטית שקיבלתי.
5. אני מצהיר כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.

טל רוטו

אישור

אני הח"מ, עו"ד גיא בוסי מ.ר. 36744 מרחוב אחד העם 28 תל אביב מאשר בזאת כי ביום 3 מרץ 2019 הופיע בפני מר טל רוטו אשר הזדהה בפני באמצעות ת.ז. שמספרה 056046295, ולאחר שהוזהרתי שעליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפניי.

גיא בוזי, עו"ד
ת.ז. 36744
חתימת מקבל התצהיר

רשימת נספחים

עמוד	תוכן	נספח
12	העתק מכתבו של רא"ל (מיל') איזנקוט מיום 26.2.2019	1
14	העתק ההסדר	2
16	העתק התדפיס האישי	3
25	העתק פרסומים בתקשורת אודות מינויו של מר רוסו	4

נספח 1

העתק מכתבו של רא"ל (מיל')

איזנקוט מיום 26.2.2019

עמוד 12

26 פברואר, 2019

לכבוד
האלוף (מיל') טל רוסו

הנדון: שירות במילואים בתנאי קבע - מפקד מפקדת העומק

1. לאור פרסומים בנושא, אבקש להבהיר כי האלוף (מיל') טל רוסו סיים את שירות הקבע שלו בצה"ל והשתחרר בחודש ינואר 2014.
2. בחודש פברואר 2015, ועל פי בקשתי כרמטכ"ל דאז, מונה האלוף (מיל') רוסו לתפקיד מפקד מפקדת העומק, בשירות מילואים, אותו מילא עד לחודש מאי 2017.
3. בהתאם לסיכום ביני לבין האלוף (מיל') רוסו, הוא מילא את התפקיד במסגרת שירות מילואים בלבד, במקביל לעיסוקיו האזרחיים. סיכום זה היה ידוע לכל הגורמים הנוגעים בדבר בצה"ל ומומש הלכה למעשה.
4. יודגש, כי שירות במילואים בתנאי קבע, כשמו כן הוא - שירות במילואים.

בכבוד רב,
גדי איזנקוט

נספח 2

העתק ההסדר

עמוד 14

הנדון: הסדר למניעת ניגוד עניינים – אלוף טל רוטו

1. אני משמש במסגרת שירות מילואים בתנאי קבע כמפקד פיקוד העומק.
2. זאת, במקביל לעבודתי, בין היתר, כיועץ אסטרטגי למנכ"ל אלתא מערכות בע"מ (להלן – "אלתא") באמצעות חברת ש.ב.מ יועצים בע"מ; כדירקטור ובעל מניות בחברת REGO (להלן – "REGO"), חברת הזנק לפיתוח כלי רכב; כיועץ לחברת ארונאוטיקס בע"מ, שעוסקת בכמ"מים; כבעל מניות וכדירקטור בחברות ברלב יצור ירוק בע"מ וברלב גידולים חקלאיים בע"מ, חברות בהקמה שעניינן יצור גראס רפואי, ברשיון.
3. בהתאם לפ"מ 33.0148 "איסור על ניגוד עניינים", ועל מנת למנוע חשש לניגוד עניינים, ולו למראית עין, בין תפקידי הצבאי לבין פעילותי מחוץ לצה"ל, בפרט כמפורט לעיל, הריני להצהיר ולהתחייב, כדלקמן.
4. במסגרת תפקידי בצה"ל אמנע מקבלת החלטות ומביצוען (בכל הקשור לרכש והצטיידות) בנושאים הבאים:
 - א. בעניינים הנוגעים במישרין או בעקיפין לפרויקטים ו/או מוצרים ו/או שירותים של חברת אלתא.
 - ב. בעניינים הנוגעים במישרין או בעקיפין לפרויקטים ו/או מוצרים ו/או שירותים של חברת REGO.
 - ג. בעניינים הנוגעים במישרין באו בעקיפין לפרויקטים ו/או מוצרים ו/או שירותים של חברת ארונאוטיקס בע"מ.
 - ד. בעניינים הנוגעים במישרין באו בעקיפין לפרויקטים ו/או מוצרים ו/או שירותים של החברות ברלב יצור ירוק בע"מ וברלב גידולים חקלאיים בע"מ.
5. בכל מקרה של ספק, ובכל מקרה שבו אדרש לקבל החלטה העלולה להעמידני במצב של חשש לניגוד עניינים כאמור, אביא הדברים לידיעת אכ"א והפרקליטות הצבאית מראש, ואפעל בהתאם להסדר שייקבע באותו עניין.
6. ידוע לי כי איני רשאי לעשות שימוש שלא בסמכות וברשות בכל מידע או מסמך שהגיע לידי במסגרת תפקידי הצבאי, שלא לא לשם מילוי תפקידי זה, ובכלל זה להימנע מכל שימוש במידע כאמור באופן שיש לקדם את ענייני או בנייני של צד שלישי.
7. כמו כן, אני מתחייב שלא לעשות שימוש שלא בסמכות וברשות בסודות מסחריים, קניין רוחני או כל נכס אחר השייך למדינת ישראל, ואין בהסדר זה כדי לגרוע מהוראות כל דין או התחייבות בנושא.
8. אני מודע לכך שאין בהסדר זה כדי לגרוע מהוראות כל חוק או פקודה החלה לגביי.
9. הובהר לי כי על הוראות הסדר זה חלות הוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, המחייבות מתן פומבי להסדר ומסירתו לכל אדם שיבקש מידע לגביו. מוסכם כי כל הפרטים שהם בגדר סוד מסחרי ועניין אישי, לא יימסרו לאדם אחר בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק חופש המידע, תשנ"ח – 1998, לרבות של צדדים שלישיים, שגילוי עשוי לגרום לי ולאותם צדדים שלישיים נזק. לאחר שיושמטו מהסדר זה פרטים כאמור, ובפרט נספחים א' ו' למסמך זה יעמוד ההסדר לעיון הציבור, ככל שיתבקש.
10. הריני לאשר את כלל האמור לעיל בחתימת ידי, ולבקש את אישורך בהתאם לפ"מ 33.0148 "איסור על ניגוד עניינים"

3305696 (מ"א) מ"א
דרגה
שם
תאריך 3/11/16
חתימה

נספח 3

העתק התדפיס האישי

עמוד 16

***** שמור/אישי - *****
 * 6 פ/003305696 אלוף רוטו טל תז:056046295 ת.לידה:27.09.59 (ז)
 * חיל: חיר סמכות: 120 ז"י יחידה: ז"י 23 ר"מ ספכ (לשכה)
 * סו"ש: 14 מלואים מתנדבים מתאריך: 10.05.17 יח קודמת: 2117 ז"י 23 רמתו ספכ
 * מ"ש: 14 רגיל רובאי: 07 תפקיד: 9101 ק' מטה
 * ת.גיוס: 01.11.78 תום שרות סדיר: 30.01.14 התחזות: א"ן
 * כתובת: תלאביב יפו יהודה המכבי 21 פרופיל: 82 גמר פרופיל:
 * ת.הפקה: 26.02.19 השאילתה הופקה במסוף שסימולו: IKIT ע"י משתמש: 8214386

ניגרת סוגי שרות <סו"ש 254- >
 * סה"כ ימים: חובה: 1111 קבע: 10287 דח"ש: 0 מילואים: 2955

תחילה חסיו	סוג שרות	סיבת כניסה	< תרתחילה תקופה (יום חודש שנה) >
10.05.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 11.05.17 > 06.08.22
30.01.24			
07.05.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 11.05.17 > 00.00.03
09.05.17			
01.05.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 11.05.17 > 00.00.06
30.01.24			
30.04.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 11.05.17 > 00.00.01
30.04.17			
28.04.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 11.05.17 > 00.00.02
30.01.24			
24.04.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 11.05.17 > 00.00.04
27.04.17			
21.04.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.03
30.01.24			
18.04.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.03
20.04.17			
06.04.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.12
30.01.24			
03.04.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.03
05.04.17			
31.03.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.03
30.01.24			
30.03.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.01
30.03.17			
23.03.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.07
30.01.24			
19.03.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.04
22.03.17			
17.03.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.02
30.01.24			
12.03.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.05
16.03.17			
10.03.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.02
30.01.24			
05.03.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.05
09.03.17			
03.03.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.02
30.01.24			
01.03.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.02
02.03.17			
26.02.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.03
28.02.17			
16.02.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.10
30.01.24			
12.02.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.04
15.02.17			
10.02.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.02
30.01.24			
05.02.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.05
09.02.17			
01.02.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.04
30.01.24			
29.01.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.03
31.01.17			
13.01.17	14 מלואים מתנדבים	29 מתנדב שרת בעבר	< 26.04.17 > 00.00.16
30.01.24			
08.01.17	12 מלואים בתנאי קבע	28 גמלאים	< 26.04.17 > 00.00.05
12.01.17			

* < 26.04.17 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	06.01.17 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 26.04.17 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	01.01.17 *
* 00.00.05			05.01.17 *
* < 26.04.17 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	19.12.16 *
* 00.00.13			30.01.24 *
* < 26.04.17 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	18.12.16 *
* 00.00.01			18.12.16 *
* < 26.04.17 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	16.12.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 26.04.17 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	11.12.16 *
* 00.00.05			15.12.16 *
* < 26.04.17 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	09.12.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 26.04.17 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	04.12.16 *
* 00.00.05			08.12.16 *
* < 24.11.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	25.11.16 *
* 00.00.09			30.01.24 *
* < 24.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	24.11.16 *
* 00.00.01			24.11.16 *
* < 21.11.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	22.11.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 21.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	21.11.16 *
* 00.00.01			21.11.16 *
* < 17.11.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	18.11.16 *
* 00.00.03			30.01.24 *
* < 17.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	17.11.16 *
* 00.00.01			17.11.16 *
* < 16.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	16.11.16 *
* 00.00.01			16.11.16 *
* < 15.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	15.11.16 *
* 00.00.01			15.11.16 *
* < 14.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	14.11.16 *
* 00.00.01			14.11.16 *
* < 13.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	13.11.16 *
* 00.00.01			13.11.16 *
* < 10.11.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	11.11.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 10.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	10.11.16 *
* 00.00.01			10.11.16 *
* < 08.11.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	09.11.16 *
* 00.00.01			30.01.24 *
* < 08.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	08.11.16 *
* 00.00.01			08.11.16 *
* < 07.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	07.11.16 *
* 00.00.01			07.11.16 *
* < 03.11.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	04.11.16 *
* 00.00.03			30.01.24 *
* < 03.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	03.11.16 *
* 00.00.01			03.11.16 *
* < 01.11.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	02.11.16 *
* 00.00.01			30.01.24 *
* < 01.11.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	01.11.16 *
* 00.00.01			01.11.16 *
* < 31.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	31.10.16 *
* 00.00.01			31.10.16 *
* < 27.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	28.10.16 *
* 00.00.03			30.01.24 *
* < 27.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	27.10.16 *
* 00.00.01			27.10.16 *
* < 13.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	14.10.16 *
* 00.00.13			30.01.24 *
* < 13.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	13.10.16 *
* 00.00.01			13.10.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	11.10.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	10.10.16 *
* 00.00.01			10.10.16 *

* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	07.10.16 *
* 00.00.03			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	06.10.16 *
* 00.00.01			06.10.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	20.09.16 *
* 00.00.16			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	18.09.16 *
* 00.00.02			19.09.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	16.09.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	11.09.16 *
* 00.00.05			15.09.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	09.09.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	04.09.16 *
* 00.00.05			08.09.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	22.08.16 *
* 00.00.13			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	21.08.16 *
* 00.00.01			21.08.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	19.08.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	14.08.16 *
* 00.00.05			18.08.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	12.08.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	07.08.16 *
* 00.00.05			11.08.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	20.07.16 *
* 00.00.18			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	17.07.16 *
* 00.00.03			19.07.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	15.07.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	10.07.16 *
* 00.00.05			14.07.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	08.07.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	03.07.16 *
* 00.00.05			07.07.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	01.07.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	26.06.16 *
* 00.00.05			30.06.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	16.06.16 *
* 00.00.10			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	13.06.16 *
* 00.00.03			15.06.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	10.06.16 *
* 00.00.03			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	05.06.16 *
* 00.00.05			09.06.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	01.06.16 *
* 00.00.04			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	29.05.16 *
* 00.00.03			31.05.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	23.05.16 *
* 00.00.06			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	22.05.16 *
* 00.00.01			22.05.16 *
* < 10.10.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	20.05.16 *
* 00.00.02			30.01.24 *
* < 10.10.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	15.05.16 *
* 00.00.05			19.05.16 *
* < 31.05.16 >	29 מתנדב שרת בעבר	14 מלואים מתנדבים	11.05.16 *
* 00.00.04			30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28 גמלאים	12 מלואים בתנאי קבע	08.05.16 *
* 00.00.03			10.05.16 *

* < 31.05.16 >	28	מלואים בתנאי קבע	12	10.01.16 *
* 00.00.05		גמלאים		14.01.16 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	08.01.16 *
* 00.00.02		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	03.01.16 *
* 00.00.05		בתנאי קבע		07.01.16 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	01.01.16 *
* 00.00.02		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	31.12.15 *
* 00.00.01		בתנאי קבע		31.12.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	24.12.15 *
* 00.00.07		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	20.12.15 *
* 00.00.04		בתנאי קבע		23.12.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	18.12.15 *
* 00.00.02		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	13.12.15 *
* 00.00.05		בתנאי קבע		17.12.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	11.12.15 *
* 00.00.02		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	06.12.15 *
* 00.00.05		בתנאי קבע		10.12.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	25.11.15 *
* 00.00.11		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	22.11.15 *
* 00.00.03		בתנאי קבע		24.11.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	20.11.15 *
* 00.00.02		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	15.11.15 *
* 00.00.05		בתנאי קבע		19.11.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	13.11.15 *
* 00.00.02		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	08.11.15 *
* 00.00.05		בתנאי קבע		12.11.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	06.11.15 *
* 00.00.02		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	01.11.15 *
* 00.00.05		בתנאי קבע		05.11.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	23.10.15 *
* 00.00.09		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	18.10.15 *
* 00.00.05		בתנאי קבע		22.10.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	16.10.15 *
* 00.00.02		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	11.10.15 *
* 00.00.05		בתנאי קבע		15.10.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	21.09.15 *
* 00.00.20		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	20.09.15 *
* 00.00.01		בתנאי קבע		20.09.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	18.09.15 *
* 00.00.02		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	16.09.15 *
* 00.00.02		בתנאי קבע		17.09.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	11.09.15 *
* 00.00.05		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	06.09.15 *
* 00.00.05		בתנאי קבע		10.09.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	04.09.15 *
* 00.00.02		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	01.09.15 *
* 00.00.03		בתנאי קבע		03.09.15 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	31.08.15 *
* 00.00.01		בתנאי קבע		31.08.15 *
* < 31.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	14.08.15 *
* 00.00.17		מלואים מתנדבים		30.01.24 *
* < 31.05.16 >	28	מלואים	12	09.08.15 *
* 00.00.05		בתנאי קבע		13.08.15 *

* < 29.05.16 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	29.03.15 *
* 00.00.03					31.03.15 *
* < 29.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	27.03.15 *
* 00.00.02					30.01.24 *
* < 29.05.16 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	22.03.15 *
* 00.00.05					26.03.15 *
* < 29.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	20.03.15 *
* 00.00.02					30.01.24 *
* < 29.05.16 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	15.03.15 *
* 00.00.05					19.03.15 *
* < 29.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	13.03.15 *
* 00.00.02					30.01.24 *
* < 29.05.16 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	08.03.15 *
* 00.00.05					12.03.15 *
* < 29.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	06.03.15 *
* 00.00.02					30.01.24 *
* < 29.05.16 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	01.03.15 *
* 00.00.05					05.03.15 *
* < 29.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	17.02.15 *
* 00.00.12					30.01.24 *
* < 29.05.16 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	15.02.15 *
* 00.00.02					16.02.15 *
* < 29.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	13.02.15 *
* 00.00.02					30.01.24 *
* < 29.05.16 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	08.02.15 *
* 00.00.05					12.02.15 *
* < 29.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	06.02.15 *
* 00.00.02					30.01.24 *
* < 29.05.16 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	01.02.15 *
* 00.00.05					05.02.15 *
* < 29.05.16 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	23.01.15 *
* 00.00.09					30.01.24 *
* < 29.05.16 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	20.01.15 *
* 00.00.03					22.01.15 *
* < 01.03.15 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	18.01.15 *
* 00.00.02					19.01.15 *
* < 01.03.15 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	13.01.15 *
* 00.00.05					30.01.24 *
* < 01.03.15 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	12.01.15 *
* 00.00.01					12.01.15 *
* < 01.03.15 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	07.01.15 *
* 00.00.05					30.01.24 *
* < 01.03.15 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	06.01.15 *
* 00.00.01					06.01.15 *
* < 01.03.15 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	05.01.15 *
* 00.00.01					30.01.24 *
* < 01.03.15 >	28	מלואים	12	מלואים בתנאי קבע	04.01.15 *
* 00.00.01					04.01.15 *
* < 30.01.14 >	29	מתנדב שרת בעבר	14	מלואים מתנדבים	01.02.14 *
* 00.11.01					30.01.24 *
* < 30.01.14 >	16	תם ש קבע לקצבה	13	מלואים	31.01.14 *
* 00.00.01					
* < 03.03.13 >	38	סיכום פרישה	06	קבע	01.05.13 *
* 00.09.00					31.01.14 *
* < 09.12.12 >	29	התנדבות	06	קבע	01.01.13 *
* 00.03.28					31.12.13 *
* < 25.10.10 >	29	התנדבות	06	קבע	01.01.11 *
* 02.00.01					31.12.12 *
* < 19.11.09 >	29	התנדבות	06	קבע	16.03.10 *
* 00.09.16					31.12.10 *
* < 15.01.09 >	29	התנדבות	06	קבע	16.03.09 *
* 01.00.00					15.03.10 *
* < 04.02.08 >	29	התנדבות	06	קבע	17.03.08 *
* 00.11.28					16.03.09 *
* < 13.02.07 >	29	התנדבות	06	קבע	16.03.07 *
* 01.00.02					16.03.08 *
* < 06.03.06 >	29	התנדבות	06	קבע	16.03.06 *
* 01.00.00					15.03.07 *

*	< 06.02.05 >	29 התנדבות	06 קבע	16.03.05 *
*	01.00.00			15.03.06 *
*	< 28.08.97 >	14 הלוואה	06 קבע	01.07.98 *
*	06.08.15			15.03.05 *
*	< 03.06.97 >	29 התנדבות	06 קבע	01.07.97 *
*	01.00.00			30.06.98 *
*	< 15.03.94 >	07 למודים ע"ח צהל	06 קבע	01.07.94 *
*	03.00.01			30.06.97 *
*	< 29.08.93 >	29 התנדבות	06 קבע	01.07.93 *
*	01.00.00			30.06.94 *
*	< 21.04.91 >	29 התנדבות	06 קבע	01.07.92 *
*	01.00.00			30.06.93 *
*	< 04.06.90 >	29 התנדבות	06 קבע	02.07.91 *
*	01.00.00			01.07.92 *
*	< 30.08.89 >	29 התנדבות	06 קבע	02.07.89 *
*	02.00.00			01.07.91 *
*	< 23.11.87 >	13 תום שרות קבע	13 מלואים	22.11.87 *
*	01.07.09			*
*	< 09.09.87 >	29 התנדבות	06 קבע	22.10.87 *
*	00.01.00			22.11.87 *
*	< 16.08.87 >	29 התנדבות	06 קבע	21.07.87 *
*	00.03.01			21.10.87 *
*	< 05.07.87 >	29 התנדבות	06 קבע	20.06.87 *
*	00.01.00			20.07.87 *
*	< 24.06.86 >	29 התנדבות	06 קבע	20.06.86 *
*	01.00.00			19.06.87 *
*	< 27.06.85 >	29 התנדבות	06 קבע	20.06.85 *
*	01.00.00			19.06.86 *
*	< 14.07.83 >	13 תום שרות קבע	13 מלואים	13.07.83 *
*	01.11.07			*
*	< 29.06.83 >	29 התנדבות	06 קבע	30.06.83 *
*	00.00.13			13.07.83 *
*	< 19.06.83 >	29 התנדבות	06 קבע	16.06.83 *
*	00.00.14			29.06.83 *
*	< 13.03.83 >	29 התנדבות	06 קבע	16.05.83 *
*	00.01.00			15.06.83 *
*	< 17.05.82 >	29 התנדבות	06 קבע	16.05.82 *
*	01.00.00			15.05.83 *
*	< 17.11.81 >	01 גמר ש"ח רגיל	13 מלואים	16.11.81 *
*	00.05.28			*
*	< 07.06.12 >	02 בני חשקים	01 חובה	01.11.78 *
*	03.00.16			15.11.81 *

נספח 4

**העתק פרסומים בתקשורת אודות
מינויו של מר רוסו**

עמוד 25

סבב מינויים: רוני נומה ימונה לאלוף פיקוד מרכז

הרמטכ"ל בני גנץ, ומחליפו אלוף גדי אייזנקוט החליטו באישור שר הביטחון על מינויים של ארבעה תפקידים בפורום המטה הכללי

יוחאי עופר | 18/1/2015 | 17:11

תגיות: צה"ל, מינויים, המטה הכללי, [Recommend 0](#)

חודש לפני שיפשוט את מדי, הרמטכ"ל בני גנץ, ומחליפו אלוף גדי אייזנקוט החליטו בצהריים, באישור שר הביטחון משה (בוגי) יעלון על סבב מינויים של ארבעה תפקידים בפורום המטה הכללי. את התפקיד המעניין ביותר בסבב הנוכחי, מפקד פיקוד המרכז כבש אלוף רוני נומה, שרק לאחרונה החל לפקד על מפקדת העומק.

עוד כותרות ב-nrg:

[מחאה ברשת: אל תגעו ב"המילה האחרונה" - נתניה: 68 תלמידים פונו לבית החולים במצב קל](#)
[כל התכנים הכי מעניינים - בעמוד הפייסבוק שלנו](#)

[Like](#)

נומה פיקד בעבר על יחידות העילית 'דובדבן' ו'שלדג' והיה מפקד החטיבה המרחבית בנימין ומפקד חטיבת הנח"ל. בנוסף היה עוזר הרמטכ"ל דן חלוץ בתקופת מלחמת לבנון השנייה, ולאחריה של גבי אשכנזי מחליפו, וטרם מונה לאלוף פיקד על אוגדת מילואים ועל המרכז לאימוני יבשה בצאלים.

אייזנקוט וגנץ. הרמטכ"ל העתידי ממנה ארבעה בכירים ראשונים. צילום: אמיר מאיר

אתרים מומלצים

- ריצוף אמבט
- ריבירה
- הפטריה
- ארוזים
- סורגית
- רהיטים
- מתכונים
- רב מגן
- טיפ גדול
- צרכנות
- טובה

אלוף רוני נומה. מפקד פיקוד המרכז הנכנס.

בפברואר 2013 נומה החל לבחון את תפקוד מערך המילואים ועמד בראש צוות מיוחד

שהקים הרמטכ"ל גנץ, כאשר מסקנות סופיות של הצוות הגיעו לדיון בפורום מטכ"ל, שם נקבע לאמץ מסמך בו יקבעו יסודות להשבת מערך המילואים לכשירות טובה יותר.

ניצן אלון, אלוף פיקוד מרכז בשלוש השנים האחרונות, שהיה מועמד לפקד על אגף המודיעין אך הפסיד בהתמודדות להרצי הלוי, מונה לתפקיד ראש אגף המבצעים ויחליף בתפקידו את אלוף יואב הר-אבן המכהן בתפקיד בשנתיים וחצי האחרונות.

מינוי מעניין נוסף הוא זה של מחליפו של נומה בתפקיד מפקד מפקדת העומק, שם ייכנס לתפקיד טל רוסו, אלוף פיקוד דרום בתפקידו האחרון, שימלא את התפקיד במסגרת שירות מילואים.

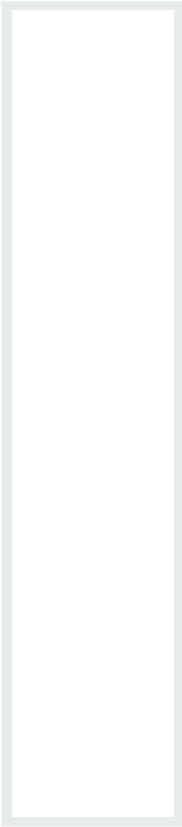
בין המינויים מופיע גם אלוף חדש לחלוטין, יואל סטריק, המפקד כיום על קורס מפקדי פלוגות ומפקדי גדודים, ובעברו היה ראש חטיבת המבצעים, וימונה עתה לאלוף פיקוד העורף במקומו של אלוף אייל

אייזנברג הממלא את תפקידו משך שלוש שנים וחצי ויעבור ככל הנראה לעמדת המתנה לתפקידו הבא. סטריק בעברו מפקד חטיבת גבעתי, וכן פיקד על אוגדת לבנון, במקביל לאייזנקוט שהיה באותם הימים אלוף פיקוד צפון.

ארבעת המינויים הללו הם התפקידים הבכירים הראשונים שבוחר לאייש הרמטכ"ל העתידי, לקראת כניסתו לתפקיד, אחרי שלפני כחודש החל לבנות את הכוורת שתקיף אותו ומינה את סא"ל רונן מנליס, לאחד מתפקידי המפתח, עוזר הרמטכ"ל. בין השניים מערכת יחסים ארוכה אחרי שביצעו בעבר יחד שני תפקידים- מנליס, איש אגף המודיעין, היה ראש לשכתו של אייזנקוט פעמיים, שזה היה ראש אגף המבצעים ואחרי כן אלוף פיקוד צפון.

Recommend Be the first of your friends to recommend this.

סבב מינויים של הרמטכ"ל איזנקוט: האלוף אייל זמיר ימונה למפקד פיקוד הדרום

זמיר יחליף את האלוף סמי תורג'מן, שהוביל את המלחמה בקיץ ברצועת עזה. הוא כיהן בתפקידו במשך שנתיים בלבד, ובשלב זה עדיין לא ברור מדוע ההחלפה תתבצע במועד כה מוקדם

עמוס הראל, גילי כהן 18.02.2015 09:10

יומיים לאחר כניסתו של גדי איזנקוט לתפקיד הרמטכ"ל, הודיעו היום (רביעי) איזנקוט ושר הביטחון משה (בוגי) יעלון על אישור סדרת מינויים נוספת במטה הכללי של צה"ל: האלוף אייל זמיר, כיום מזכירו הצבאי של ראש הממשלה, ימונה למפקד פיקוד הדרום. תת-אלוף עמיקם נורקין, ראש מטה חיל האוויר, יקודם לדרגת אלוף ויתמנה לראש אגף התכנון במטכ"ל, ואילו האלוף תמיר היימן, שמונה לפני כשבועיים למפקד הגיס הצפוני, יכהן בהמשך במקביל גם כמפקד המכללות הצבאיות. האלוף זמיר הוא קצין שריון בעברו. הוא יחליף את האלוף סמי תורג'מן, שייצא לתקופת לימודים. תורג'מן, שהוביל את פיקוד הדרום במלחמה ברצועת עזה בקיץ האחרון, יסיים את תפקידו לקראת ספטמבר אחרי תקופת כהונה קצרה יחסית לאלוף פיקוד, כשנתיים וחצי. נורקין, טייס קרב ומועמד עתידי לפיקוד על חיל האוויר, יחליף באגף התכנון טייס ומועמד נוסף לפיקוד על החיל, את האלוף נמרוד שפר. האלוף היימן, גם הוא קצין שריון, יחליף כמפקד המכללות את האלוף יוסי ביידיץ. בכך השלים איזנקוט, בשני מהלכים, סבב מינויים שכלל כשליש מתפקידי האלופים במטכ"ל. בתוך כמה חודשים הוא אמור להכריז על איוש שתיים ואולי שלוש משרות נוספות: תפקיד הנספח הצבאי בווינגטון (האלופים ביידיץ ושפר הם המועמדים המובילים), תפקיד המזכיר הצבאי (שם עשוי להתמנות לתפקיד האלוף יואב הר-אבן, המסיים בקרוב את תפקידו כראש אגף המבצעים, או תת-אלוף ותיק שיקודם) וייתכן שעוד תפקיד נוסף. עד הקיץ, כמעט מחצית מאלופי המטכ"ל יהיו כאלה שמונו לתפקידם בשל החלטות של איזנקוט.

יעלון ואיזנקוט גם הודיעו על הארכת כהונתיהם של מפקד חיל האוויר, האלוף אמיר אשל, ומפקד חיל הים, האלוף רם רוטברג, בשנה נוספת, חמישית, מעבר למתוכנן. אשל ורוטברג ישרתו בתפקידיהם, באופן חריג למדי, עד 2017. סביר להניח שבתוך זמן לא רב יושמעו הסברים מהדרג המדיני כי הארכת כהונות דרושה לנוכח איום הגרעין האיראני.

עם זאת, נדמה שלהחלטה, במקרה של אשל, קיים גם הקשר אחר. יעלון ואיזנקוט חולקים הערכה יוצאת דופן לכישוריו של אשל ונראה כי שניהם רואים בו מועמד אפשרי לתפקיד סגן הרמטכ"ל הבא, בעוד כשנתיים. בין אשל למינוי עומדות שתי מלים: דן חלוץ. הפיאסקו של הרמטכ"ל-ל-הטייס במלחמת לבנון השנייה צפוי היה לחסום את האפשרות למינוי יוצאי חיל האוויר לתפקיד הרמטכ"ל וסגנו לפחות ל-50 השנים הבאות, אך ייתכן שאשל יהיה החריג מן הכלל הזה.

סגן הרמטכ"ל הנוכחי הוא האלוף יאיר גולן. על ירושתו, בעוד כשנתיים, צפויים להתמודד האלופים אשל, תורג'מן, ניצן אלון (שיתמנה במאי לראש אגף המבצעים) ומי שנחשב למועמד המוביל - מפקד פיקוד הצפון, האלוף אביב כוכבי. מתוך הרשימה הזו, בתוספת גולן, ייבחר גם הרמטכ"ל ה-22 בעוד ארבע שנים.

סבב המינויים היום מסמן גם כי צפויה התמודדות משולשת על תפקיד מפקד חיל האוויר הבא, בין האלופים נורקין, שפר וראש אגף כוח האדם במטכ"ל, האלוף חגי טופולנסקי. אבל הרבה לפני כן יצטרכו יעלון ואיזנקוט להחליט על איוש עמדות המזכיר הצבאי, הנספח בארה"ב ומפקד זרוע היבשה.

עד כה פרש מצה"ל אלוף אחד בעקבות החלטות איזנקוט, האלוף נועם תיבון. הסבב הבא ישאיר כנראה בצה"ל שני אלופים מתוך הקבוצה הבאה - יואב הר-אבן, אייל אייזנברג, גיא צור, יעקב אייזש, עוזי מוסקוביץ' ויוסי ביידץ. היתר צפויים לפרוש.

בהחלטותיו הראשונות הרמטכ"ל החדש גם סימן חיסכון תקציבי מסוים: בתפקיד אלוף פיקוד העומק ישרת קצין מילואים (האלוף טל רוט) ואילו תפקיד מפקד המכללות ייעשה במקביל למפקד גיס. בכך, נחסכים שני תקני אלוף בקבע - צעד סמלי, ובכל זאת חריג בצה"ל בשנים האחרונות.

סא"ל י' - המפקד הבא של יחידת המודיעין 504

הרמטכ"ל מינה את סגן-אלוף י' למפקד היחידה האחראית להפעלת סוכנים סמויים מחוץ למדינת ישראל.

ישי קרוב, כ"ח בטבת תשע"ה, 19/01/2015

פלאש 90

הרמטכ"ל, רא"ל בני גנץ מינה היום (שני) את סגן-אלוף י' למפקד יחידה 504 של אגף המודיעין של צה"ל - יחידה האחראית להפעלת סוכנים סמויים מחוץ למדינת ישראל.

בנוסף הוחלט על מינויים של 26 קצינים נוספים בדרגת סא"ל ואלוף-משנה לתפקידים בכירים באגפי צה"ל השונים.

אתמול אישר שר הביטחון יעלון את **החלטתם המשותפת** של הרמטכ"ל גנץ והרמטכ"ל המיועד, אלוף גדי איזנקוט, על שורה של מינויים בפורום המטה הכללי של צה"ל.

לתפקיד ראש אגף המבצעים ימונה אלוף ניצן אלון, שיחליף בתפקידו את אלוף יואב הר-אבן המכהן בתפקיד בשנתיים וחצי האחרונות. אלוף רוני נומה ימונה למפקד פיקוד המרכז, ויחליף את אלוף אלון, המכהן בתפקיד בשלוש השנים האחרונות.

לתפקיד מפקד מפקדת העומק ימונה אלוף (במיל") טל רוסי, שימלא את התפקיד במסגרת שירות מילואים. אלוף (במיל") רוסי יחליף בתפקיד את אלוף נומה, שמכהן בתפקיד בחודשים האחרונים.

תת-אלוף יואל סטריק, אשר מכהן כיום כמפקד קורס מ"פ-מ"גדים, יועלה לדרגת אלוף וימונה למפקד פיקוד העורף. תא"ל סטריק יחליף בתפקידו את אלוף איל אייזנברג, המכהן בתפקיד בשלוש וחצי השנים האחרונות.

פרופ' אריאל בנדור, עו"ד
מגדל אמות השקעות, קומה 13, רח' ויצמן 2
תל אביב 6423902
טלפון: 03-6833010; נייד: 054-2766600; פקס: 03-6833011
ariel.bendor@biu.ac.il

כ"ו באדר א' תשע"ט
3 במרס 2019

לכבוד
עו"ד גיא בוסי
היועץ המשפטי
מפלגת העבודה הישראלית

שלום רב,

הנדון: כשרות מועמדותו של מר טל רוסו לכנסת ה-21

בהחלטה מיום 25.2.2019 של יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21, המשנה לנשיאת בית-המשפט העליון חנן מלצר, נכתב:

"בבדיקת רשימות המועמדים לכנסת עלה כי מועמד מס' 2 ברשימת המועמדים שהגישה מפלגת העבודה הישראלית, מר טל רוסו, כיהן עד לתאריך 10 במאי 2017, בתפקיד מפקד פיקוד העומק, בדרגת אלוף, במילואים בתנאי קבע.

נוכח האמור לעיל – המשיבים 1-3 מתבקשים להגיש [...] את עמדתם בנוגע לכשרות מועמדותו של מר טל רוסו, שכן לכאורה מתום שירותו הנ"ל לא חלפו 3 שנים, כנדרש בפיסקה (1) להגדרת 'היום הקובע' בסעיף 56(א) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, וזאת בהתייחס להוראת פסקה 56(א)(3) לחוק האמור".

בעקבות החלטה זאת פנית אליי מטעמה של המשיבה מס' 2 להחלטה – מפלגת העבודה הישראלית – בבקשה כי אחווה את דעתי בשאלת כשרות מועמדותו לכנסת ה-21 של מר טל רוסו.

להלן תמצית השכלתי וניסיוני המקצועי:

- חוקר ומרצה במשפט חוקתי, משפט מינהלי, ותחומי ההשקה ביניהם לענפי משפט אחרים
 - בעל תואר ראשון (1988, בהצטיינות) ותואר שלישי (1994) במשפטים – האוניברסיטה העברית בירושלים
 - פרופסור מן המניין בפקולטה למשפטים, אוניברסיטת בר-אילן (2008 עד היום)
 - דיקן בית-הספר ללימודים מתקדמים, אוניברסיטת בר-אילן (2016 עד היום)
 - פרופסור חבר, דיקן הפקולטה למשפטים, דיקן הסטודנטים וחבר הוועד המנהל, אוניברסיטת חיפה (1992-2008)
 - פרופסור או חוקר אורח בבתי-הספר למשפטים של אוניברסיטאות ייל, מרילנד, יורק (אוסגוד הול) וסיינה
 - עורך ראשי של כתבי-העת **משפטים** (1989-1988) ו**משפט וממשל** (1998-1999); של הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה (1999-2000); ושל פרסומי הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת בר-אילן (2008 עד היום)
 - חבר לשכת עורכי הדין (1989 עד היום)
- פרסומים מקצועיים
- כתיבת שלושה ספרים ועריכת שני ספרים
 - פרסום כ-85 מאמרים אקדמיים בכתבי-עת ובספרים משפטיים מחקריים בישראל ובחו"ל
- תפקידים ציבוריים
- יושב-ראש העמותה למשפט ציבורי בישראל (2009-2012)
 - יושב-ראש וחבר במספר רב של ועדות ציבוריות

להלן חוות-דעתי.

עיקרי העובדות

1. מר טל רוסו שירת בצה"ל בשירות קבע למעלה מ-30 שנה. בתפקידו האחרון בשירות קבע שימש מר רוסו כמפקד פיקוד הדרום, בדרגת אלוף. בתום חופשת שחרור הוא השתחרר משירות הקבע

ביום 31.1.2014. עם שחרורו משירות קבע בצה"ל מר רוסו פנה לפעילות עסקית במספר חברות, וכן עסק בפעילות ציבורית במסגרת שתי עמותות.

2. בראשית שנת 2015 התבקש מר רוסו על-ידי מי שכיהן אז כראש המטה הכללי, רב אלוף גדי איזנקוט, לשמש כמפקד מפקדת העומק בצה"ל במסגרת שירות מילואים. כמוסכם עם הרמטכ"ל, מר רוסו נטל על עצמו את התפקיד, שאותו מילא החל מיום 26.2.2015 ועד יום 10.5.2017, במקביל לפעילויותיו העסקיות והציבוריות, ומבלי להתגייס מחדש לשירות קבע. משום שמר רוסו המשיך בעיסוקיו האזרחיים, כמפורט לעיל, נערך עם מר רוסו במהלך התקופה שבה מילא את התפקיד הסדר למניעת ניגוד עניינים, במטרה להבטיח שלא ייווצר ניגוד עניינים בין תפקידו במילואים לבין עיסוקיו האזרחיים.

3. כפי שנמסר לי, ואף יכולתי להיווכח מתדפיס התיק האישי של מר רוסו שהועבר לעיוני, מספר ימי השירות השבועי והחודשי של מר רוסו בתקופה שבה שימש בתפקיד מפקד מפקדת העורף לא היה קבוע, ונע בין כעשרה ל-19 ימי מילואים בחודש. כללית, אף שתפקידו של מר רוסו במילואים היה כרוך בהשתתפות בפורום המטה הכללי, אשר מרבית חבריו הם קצינים בכירים בשירות קבע (אף שחברים בו גם אזרחים), לאורך התקופה שירת מר רוסו במילואים פחות ממחצית הימים. בתום כל תקופת מילואים היה מר רוסו משתחרר, ומגויס מחדש עם תחילת התקופה הבאה.

4. כפי שנמסר לי, למרות האינטנסיביות היחסית של שירותו במילואים של מר רוסו – בדומה לשירות המילואים של קצינים אחרים, לרבות בדרגת אלוף, בתפקידים כגון מפקדי גייסות, מפקדי אוגדות וטייסים – אופי שירותו ותנאיו היו שונים במהותם מתנאי השירות בקבע. כך, בין היתר, בהיבטים הכלכליים – מר רוסו לא זכה בזכויות סוציאליות כשל משרתים בקבע, לרבות זכויות לפרישה, לא קיבל לשימוש רכב צבאי (וגם לא החזרים על הוצאות מכוניתו הפרטית), לא קיבל הטבות כלכליות אחרות אשר להן זכאים משרתים בקבע, ואף נותר חבר בקופת חולים ולא היה זכאי לשירותי רפואה מצה"ל. בהיבטים אחרים – בשונה מקצינים בכירים בשירות קבע בדרגת אלוף מר רוסו לא השתתף בטקסים ולא לבש בימים שבהם שירת מדי א'. והעיקר: בימים שבהם לא היה בשירות מילואים – כאמור, למעלה ממחצית הימים – עסק כאזרח לכל דבר ועניין בשורה של פעילויות עסקיות וציבוריות. כך בפועל, וכך גם מבחינת הנראות הציבורית: מר רוסו הוצג לציבור כמי שממלא את תפקידו בצה"ל במסגרת שירות מילואים.

שירות מילואים "בתנאי קבע" – התשתית המשפטית

5. שירות המילואים של מר רוסו, בתקופה שבה שימש כמפקד מפקדת העומק, היה במעמד המכונה בחוק שירות המילואים, תשס"ח-2008: "שירות מילואים בתנאי קבע". ייתכן כי שימוש בביטוי מוצלח יותר, כגון "שירות מילואים מיוחד", היה מייתר את הספק שהוביל להחלטתו של יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21, שבעקבותיה התבקשתי למסור את חוות-דעתי. סעיף 14 לחוק שירות המילואים, תשס"ח-2008 (להלן: חוק שירות המילואים), העוסק בהתנדבות לשירות מילואים, קובע בסעיף-קטן (ח)(1) כי "אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע התנדבות של חייל מילואים – לשירות מילואים בתנאי קבע, בהתאם לכללים שייקבעו בפקודות הצבא". שירות מילואים "בתנאי קבע" הוא אפוא סוג של שירות מילואים בהתנדבות, ואינו שירות קבע.

6. חוק נוסף הדן ב"שירות מילואים בתנאי קבע", ובשונה מחוק שירות המילואים קובע הוראה מהותית לגבי משרתים במעמד זה, הוא חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), תשע"ז-2016, שבו נקבע בסעיף 28(3) כי "חייל במתכונת העסקה מיוחדת" כולל "חייל מילואים, כהגדרתו בחוק שירות המילואים [...] שהתנדב לשירות מילואים בתנאי קבע". סעיף 29(א)(2) לחוק זה מחריג את ימי השירות של חיילים במתכונת העסקה מיוחדת, לרבות חיילים המתנדבים לשירות מילואים בתנאי קבע, מכפיפות להחלטתה של ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי בדבר תקציב מערכת הביטחון. חוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], תשמ"ה-1985, מקנה זכויות רק לחיילים בשירות קבע, והוא אינו חל על משרתים במילואים, לרבות על משרתים במילואים "בתנאי קבע". ראו בג"ץ 585/01 קלכמן נ' ראש המטה הכללי, פ"ד נח(1) 694, 705 (2003). ואכן, "חוות הדעת מטעם הפצ"ר הבהירה ששרות חובה בתנאי קבע ושרות במילואים בתנאי קבע אינם נחשבים כשרות בקבע לצורך חוק הגמלאות" (עמ"ן (ת"א) 10587-09-12 תלמי נ' ראש אגף כוח אדם, 14 (23.12.2014)). תשלום קצבאות לחיילי מילואים שנפגעו עקב שירותם ולבני משפחותיהם מוסדר בחוק נפרד – חוק תשלום קצבאות לחיילי מילואים ולבני משפחותיהם, תשס"ב-2002.

7. כך גם עולה מפקודות הצבא, שאף כי לא נקבע בהן הסדר ממצה, במסגרת פקודה נפרדת, בדבר "שירות מילואים בתנאי קבע" על מכלול היבטיו, הרי שעולה מהן באופן חד-משמעי כי אין מדובר בשירות קבע אלא בשירות מילואים לכל דבר ועניין. כך, בהוראת הפיקוד העליון 3.0501 בדבר "שירות קבע בצה"ל" נקבעו בסעיף 17 חובותיהם של חיילים בשירות קבע, וביניהם כפיפותם

למרותו המוחלטת של הצבא, למשמעתו ולמשטרו בכל עת. בסעיף 26 להוראה זאת נקבע כי הזכויות המוקנות לחיילים בשירות קבע, כמפורט בהוראה, אינן מוקנות למשרתים ב"שירות מילואים נוסף", שבהקשר הסעיף הוא "שירות מילואים בתנאי קבע". פקודת מטכ"ל 31.0318 בדבר "גיוס וסוגי שירות – הגדרות וסמכויות" מבחינה בין שירות חובה, שירות קבע ושירות מילואים, המוגדר כ"שירות בכוחות המילואים של צה"ל, מכוח חוק שירות ביטחון [...] לרבות מכוח [...] התנדבות לשירות מילואים נוסף". גם פקודת מטכ"ל 35.0211 בדבר "תנאי שירות – מתנדבים לשירות מילואים נוסף ולשירות סדיר נוסף בתנאי קבע וחיילי מילואים בשבי האויב", המסדירה בין היתר שירות מילואים בתנאי קבע (הכלול גם בפקודה זאת במסגרת "שירות מילואים נוסף") מבחינה בסעיף 3(ג) בין הזכויות המוקנות לחיילים בשירות קבע לזכויותיהם של משרתים במילואים, לרבות מילואים בתנאי קבע. אכן, כפי שקבע בית-הדין האזורי לעבודה בתל אביב, "[...] חייל מילואים המתנדב לשירות מילואים 'נוסף', דינו כחייל מילואים לכל דבר, ואין הדבר שונה כאשר אותם מילואים מוגדרים ע"י הגורמים המתאימים בצה"ל, כ'מילואים בתנאי קבע'" (ב"ל ת"א) 2764/04 ענבר נ' המוסד לביטוח לאומי, בסעיף 20 (19.6.2007).

8. לתשתית נורמטיבית זאת יש להוסיף את הסדר ניגוד העניינים מיום 3.11.2016 עם מר רוסו, שנערך, כפי שנכתב בו, "[...] על מנת למנוע חשש לניגוד עניינים, ולו למראית עין, בין תפקידי הצבאי לבין פעילותו מחוץ לצה"ל [...]". אשר בו צוינו אך ורק מגבלות על עיסוק של מר רוסו במסגרת תפקידו בצה"ל בנושאים הנוגעים לפעילויותיו העסקיות כאזרח, ולא צוינה כל מגבלה על פעילות ציבורית או פוליטית.

9. תשתית משפטית זאת – החקיקה, פקודות הצבא, פסיקות בתי-המשפט והסדר ניגוד העניינים עם מר רוסו – מלמדת כי שירות מילואים "בתנאי קבע" שבמסגרתו שימש מר רוסו כמפקד מפקדת העורף הוא שירות מילואים ולא שירות קבע. כך בכלל, וכך על רקע עיקרי העובדות והסיכומים עם מר רוסו כפי שפורטו לעיל.

פירוש תכליתי של חקיקה המגבילה את זכות המועמדות בבחירות לכנסת

10. בית-המשפט העליון קבע, בפסיקה עקבית וארוכת שנים, כי פירושה ויישומה של חקיקה הפוגעת בזכות המועמדות בבחירות לכנסת – שבמהותה היא גם פגיעה בזכות הבחורים (ראו, למשל, רע"א 6897/14 רדיו קול ברמה בע"מ נ' קולך – פורום נשים דתיות, בסעיף 6 לפסק-דינה של

השופטת דפנה ברק-ארז (9.12.2015) – נדרשים להיות מצמצמים ודווקניים. ראו, למשל, א"ב 1095/15 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים נ' זועבי, בסעיפים 8 ו-74 לפסק-דינה של הנשיאה מרים נאור ובסעיף 2(ג) לפסק-דינו של השופט חנן מלצר (10.12.2015); א"ב 9255/12 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת התשע-עשרה נ' זועבי, בסעיפים 13, 14 ו-35 לפסק-דינו של הנשיא גרוניס (20.8.2013). אכן, כדבריו של הנשיא מאיר שמגר בע"ב 2/84 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת האחת-עשרה, פ"ד לט(2) 225, בעמ' 245 (1985) (להלן: פסק-דין ניימן):

"[...] הזכות ליטול חלק בבחירות ולהתמודד על קולו של הבוחר היא אחת מזכויות היסוד האזרחיות, מאחר שהיא אחד מניצניהם הן של שוויון האזרחים והן של חירות הביטוי. הוראת חוק או הוראת פסיקה, הבאות להגביל זכות, אין מפרשים אותן באופן מרחיב וסוחף, אלא נהפוך הוא, פרשנותן הראויה היא מצמצמת ודווקנית".

באותה רוח גם קבע בית-המשפט העליון, מפיו של השופט תאודור אור, בבג"ץ 3090/97 כהן נ' הממונה על מחוז הדרום, משרד הפנים, פ"ד נב(2) 721, 735 (1998):

"הלכה היא, שהזכות לבחור ולהיבחר, הן לרשות המחוקקת והן לרשויות המקומיות, היא זכות יסוד. [...] פסילתו של ראש-מועצה או חבר מועצה נבחרת הינה צעד מרחיק לכת הפוגע בזכות היסוד פגיעה קשה. פגיעה כזאת, יש לפרשה, אם ניתן הדבר, פירוש אשר יעלה בקנה אחד עם שמירתה של זכות היסוד. לפיכך, אפילו היו עומדות לפנינו שתי פרשנויות אפשריות, הן מהבחינה הלשונית והן מבחינת תכלית החקיקה, היה עלינו לבחור בזו הפוגעת בזכות היסוד במידה הפחותה יותר".

יתר על כן. כדבריו של הנשיא שמגר בפסק-דין ניימן בעמ' 246, לעניין הצורך בפרשנות מצמצמת ודווקנית לחקיקה המגבילה את זכות המועמדות בבחירות לכנסת:

"כך הדבר כאשר שוקלים זה מול זה עיקרון, שקבע זכות יסוד והוראת חוק המבקשת להגבילה, וכך הדבר גם – על אחת כמה וכמה – כאשר שוקלים הוראת חוק שיצרה

זכות יסוד מול הכוונה או הרצון לסייגה, למרות שאין הוראת חוק מפורשת
המאפשרת זאת"

מכאן, שגם אילו המילים "בשירות קבע של צבא-הגנה לישראל" בסעיף היו יכולות, מבחינה
לשונית, להשתרע גם על שירות מילואים "בתנאי קבע", פירוש מרחיב כזה לא היה מתיישב עם
הלכותיו של בית-המשפט העליון, המחייבות פירוש מצמצם ודוקני של חקיקה הפוגעת בזכות
המועמדות בבחירות.

11. חשיבות מיוחדת יש בענייננו לפסיקתו של בית-המשפט העליון, מפיו של השופט אור, בבג"ץ
6859/98 אנקונינה נ' פקיד הבחירות אור עקיבא, פ"ד נב(5) 433, 458 (1998) – שניתנה
בהקשר של הוראה שהוספה לחוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), תשכ"ד-1964
(להלן, בפסק-דינו של השופט אור ובהמשך חוות-דעת זאת: חוק ההגבלה), האוסרת על עובד קבוע
של רשות מקומית, הממלא תפקיד המפורט בתוספת לחוק ההגבלה, להיות מועמד למועצת אותה
רשות, אלא אם כן יצא לחופשה מעבודתו באותה רשות לא יאוחר מהיום השישים שלפני יום
הבחירות – אך נראה כאילו נכתבה בענייננו ממש:

"עיקרון זה [הימנעות מהרחבה בדרך של פרשנות של הוראות המגבילות את הזכות
להיבחר] יפה במיוחד לענייניו של חוק ההגבלה, שבו מובאים בפירוט רב אותם
תפקידים שעליהם חל החוק. לכאורה, מכך משתמעת הכוונה שלא לפרוס את יריעת
ההגבלות אל מעבר למה שנקבע במפורש. אכן, המחוקק לא בחר בחוק ההגבלה
בטכניקה חקיקתית של קביעת עיקרון כללי, כי אם בהתוויה ספציפית של האסור
והמותר. לטכניקה זו יש יתרון משמעותי בסוגיה כגון זו שבפנינו, שכן היא
מתווה מראש את גבולות האסור והמותר באופן ברור. לכך חשיבות רבה, כאשר
מדובר בהגבלה על זכות יסוד. גם על רקע זה אני סבור כי כל עוד חוק ההגבלה לא
תוקן בדרך של קביעת עיקרון כללי או של הוספת פריטים לתוספת, אין להחיל את
החוק בדרך של היקש על מועמד בבחירות הממלא תפקיד אשר אינו מפורט
בתוספת".

[ההדגשה והמילים שבסוגריים מרובעים הוספו]

אכן, הכנסת קבעה בסעיף 56 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 (להלן: חוק הבחירות לכנסת), הוראות מפורטות בדבר הנסיבות ותקופות "הצינון" שבהן מי ששימש בתפקידים בשירות הציבור מנועים מלהיות מועמדים בבחירות לכנסת והעדיפה, מטעמים טובים, דרך זאת על-פני עיקרון כללי ועמום בדבר איזון בין זכות המועמדות בבחירות לאופיין הבלתי תלוי של מערכות השירות הציבורי. ככל שמועמד בבחירות אינו נכנס בבירור לגדר הוראות אלה, אין להרחיב את העילות להגבלת הזכות על-סמך היקש.

12. ממכלול השיקולים האלה עולה, באופן חד-משמעי, כי מר רוסו הוא מועמד כשר בבחירות לכנסת ה-21. מבלי לגרוע מכך, קיימים שלושה שיקולים נוספים המחזקים מסקנה זאת, בכך שעולה מהם כי מר רוסו היה כשר להיות מועמד בבחירות גם לפי איזון ענייני בין השיקולים החלים בנסיבות העניין, שאינו נשען רק על פרשנות תכליתית כללית של ההסדר שנקבע בסעיף 56(א1) לחוק הבחירות.

13. **ראשית**, תקופת הצינון של שלוש שנים שנקבע בסעיף 56(א1)(3) לחוק הבחירות לכנסת החלה, בין היתר, על משרתים בצה"ל בשירות קבע בדרגת אלוף ומעלה, היא תקופה ארוכה במיוחד. אכן, בית-המשפט העליון קבע מפיו של השופט אליהו מצא כי תקופת הצינון שחלה בעבר, **של שישה חודשים**, "משקפת מינון שהמחוקק העריכו כמשך הזמן הנדרש להשגת התכלית [...] [של 'שמירת האופי הבלתי תלוי של הפיקוד הבכיר במערכות הביטחוניות השונות], ולטעמי, אין כל יסוד לומר כי התקופה שנקבעה חורגת ממתחם המידתיות" (ע"ב 92/03 מופז נ' יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה, פ"ד נז(3) 793, 810 (2003) (להלן: פסק-דין מופז)). חוות-דעת זאת אינה מתייחסת לשאלה אם גם תקופת צינון ארוכה פי שישה – **של 36 חודשים** – שנקבעה בתיקון מס' 56 לחוק הבחירות לכנסת מתשס"ז-2007 היא מידתית. ואולם, אורך התקופה, הפוגע במידה מהותית בזכות המועמדות לכנסת, מחייב מידה מיוחדת של זהירות בפירושה וביישומה של הוראת החוק המגבילה את הזכות.

14. **שנית**, הבחירות לכנסת ה-21 נועדו להתקיים ב-5.11.2019, אך הוקדמו בכשבעה חודשים – בחוק שהתקבל זמן ניכר לאחר שמר רוסו סיים את שירות המילואים "בתנאי קבע" בתפקיד מפקד מפקדת העורף. בעבר קבע בית-המשפט העליון, מפיו של הנשיא אהרן ברק, כי "[...] השתתפות פעילה במאבק הפוליטי, כמועמד ברשימה המתמודדת לכנסת, נתפסה על-ידי חוק היסוד כפגיעה קשה באופיו הממלכתי והאפוליטי של שירות הציבור, עד שהדבר חייב לדעתו בחירה בין המשך השירות

הציבורי לבין מועמדות לבחירות לכנסת. בבחירה זו ידו של 'טוהר השירות הציבורי' היא על העליונה. דומה שביסוד העדפה זו עומדת ההכרה כי המפתח להגשמת הזכות להיבחר מצוי בידו של משרת הציבור. **בדרך כלל בידו הכוח להתפטר ממשרתו בשירות הציבור, ובכך לפתוח את הדרך למימוש זכותו להיבחר** (בג"ץ 7157/95 ארד נ' יושב-ראש הכנסת, פ"ד נ(1) 573, 587 (1996) (להלן: פסק-דין ארד); ההדגשה הוספה)). למרות זאת קבע בית-המשפט העליון בפסיקה מאוחרת יותר – פסק-דין מופז, בעמ' 812 – מפיו של השופט מצא, כי "אכן נכון הדבר כי לקצין בדרגתו של המערער אין עומדת זכות ברירה שווה לזו הניתנת [...] לקציני צבא בדרגות תת-אלוף ומטה [...]: לפרוש משירותם עם ההכרזה על מועד עריכתן של בחירות מוקדמות ולהיות כשירים להצגת מועמדות. [...] שלילת זכות הברירה מהם – כמו חיובם לקיים את הדרישה לתקופת צינון ארוכה יותר – היא חלק מן המגבלות המתחייבות מדרגותיהם הגבוהות ומן התפקידים הבכירים שמילאו בתקופת שירותם". עם זאת, אף אם אין בהקדמת מועד הבחירות כדי לאפשר למועמדים שכלכלו את צעדיהם בהתאם למועד הבחירות המקורי להתמודד גם בבחירות שמועדן הוקדם אם במועד המוקדם הם אינם כשירים להתמודד, הרי שבכך אין כדי לשלול טענת הסתמכות המתבססת על מצגים שלטוניים שעליהם אותם מועמדים הסתמכו באופן סביר ובתום לב. כך קבע בית-המשפט העליון ברוב דעות, מפיו של השופט מצא – כותב פסק-דין מופז – בבג"ץ 6446/00 קריספל נ' כהן, חבר ועדת הבחירות היישוב אלעד, פ"ד נו(1) 297, 307 (2000) (להלן: פסק-דין קריספל):

" [...] בהציגו את מועמדותו בבחירות לראשות המועצה המקומית נהג העותר על-פי ההנחיות שנכללו בחוזר מנכ"ל משרד הפנים. **ממסקנתנו בדבר תחולתו של חוק ההגבלה אמנם מתחייב שההוראות שנכללו בחוזר המנכ"ל היו ברכה לבטלה** [שכן הן סתרו את החוק כפי שהתפרש בפסק-דין קריספל], אך הנחת הרשויות המוסמכות בזמן הרלוונטי הייתה כי לחוק ההגבלה אין תחולה על ראשי רשויות ממונות סגניהם וחברי רשויות ממונות המבקשים להתמודד בבחירות. וההוראות בחוזר המנכ"ל, שפרסומן התבסס על הנחה זו, נועדו למלא חסר בנושא שאכן חייב הסדר. **פסילת מועמדותו של העותר חרף העובדה שפעל על-פי ההנחיות שבחוזר המנכ"ל הייתה פוגעת באינטרס הסתמכות שלו**".

[ההדגשות והמילים שבסוגריים מרובעים הוספו]

והנה, כפי שפורט לעיל, מר רוסו התנדב לשירות שהוגדר כשירות "מילואים". כך גם הצהיר, לשם הסרת ספק, במכתב מיום 26.2.2019 רא"ל (במיל') גדי איזנקוט, שבתקופת כהונתו כראש המטה הכללי ולפי בקשתו מר רוסו "מילא את התפקיד בשירות מילואים בלבד, במקביל לעיסוקיו האזרחיים"; וכי "סיכום זה היה ידוע לכל הנוגעים בדבר ומומש הלכה למעשה". רא"ל (במיל') איזנקוט הטעים במכתבו כי "שירות במילואים בתנאי קבע, כשמו כן הוא – שירות במילואים". יתר על כן. כמפורט לעיל, לו זו בלבד שעל משרתים במילואים, לרבות "בתנאי קבע", אין מוטלות לפי החוק ולפי פקודות צה"ל המגבלות המוטלות על משרתים בקבע (וכאמור, אפילו מבחינה כלכלית משרתים במילואים "בתנאי קבע" אינם זכאים למלוא התנאים שלהם זכאים משרתים בקבע), אלא שבהסדר ניגוד העניינים האישי והפרטני שנעשה עם מר רוסו לא נכללו הגבלות כלשהן על פעילות ציבורית, לרבות פעילות פוליטית. מר רוסו יכול היה אפוא להסתמך גם על הסדר זה כדי להסיק שהשירות האינטנסיבי במילואים שנטל על עצמו בהתנדבות לא ימנע ממנו להיות מועמד לכנסת שנים לאחר תום השירות. לנוכח זאת, אף אילו – שלא כדעתי – המילים "בשירות קבע של צבא-הגנה לישראל" בחוק הבחירות לכנסת היו מתפרשות כמשתרעות גם על שירות מילואים "בתנאי קבע", הרי שהחלת פירוש זה גם על מר רוסו, כחמש שנים לאחר שהחל לשרת במילואים בתנאים אלה, הייתה פוגעת באופן מהותי בהסתמכות לגיטימית שלו – הסתמכות סבירה ובתום לב – על מצגים שהציגו בפניו הרשויות המוסמכות, וביניהן הרמטכ"ל והרשויות המשפטיות של הצבא שערכו את הסדר ניגוד העניינים. במצב כזה – כפי שקבע בית-המשפט העליון בפסק-דין קריספל – מן הדין לכבד את ההסתמכות. כך בוודאי כשאין לומר שההסדר בדבר תחולת תקופת הצינון על משרתים "בשירות קבע" חל בעליל על משרתים במילואים "בתנאי קבע". ראו דבריו של הנשיא ברק בפסק-דין ארז, בעמ' 594.

15. **שלישית**, בדין לא זו בלבד שלא נקבע באופן גורף כי חברי הכנסת יהיו מנועים משירות בצה"ל, אלא שבסעיף 7(א) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א-1951, נקבע כי "אין חבר הכנסת פטור מחובת שירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008; אולם הסידורים בדבר המועד למילוי חובה זו ייקבעו על ידי ועדת הכנסת בהתייעצות עם שר הבטחון או עם בא כוחו" (ההדגשה הוספה). הוראה זאת חלה על שירות מילואים של חברי הכנסת בעלי כל הדרגות, לרבות דרגות בכירות. ניתן ללמוד ממנה, בבחינת קל וחומר, כי עצם השירות במילואים, בכל מעמד שהוא, אינו פוגע בזכות המועמדות לכנסת.

סיכום

השיקולים כולם – הן לשון החקיקה ופקודות צה"ל ולשון ההסדרים שנקבעו בדבר שירותו במילואים של מר רוסו בין הימים 26.2.2015 ו-10.5.2017, הן פרשנותם התכליתית לאור העקרונות שנקבעו בפסיקה עקבית וארוכת שנים של בית-המשפט העליון, והן שיקולים נוספים בעלי משקל ניכר האוצלים על עניינו של מר רוסו, ובהם שיקול ההסתמכות שהוכר בנסיבות דומות-במהותן על-ידי בית-המשפט העליון – מובילים לדעתי למסקנה ברורה: אין בתקופה שבה מר רוסו שירת במילואים "בתנאי קבע" כדי לשלול ממנו את הכשירות להיות מועמד בבחירות לכנסת ה-21. דעתי היא אפוא כי מר רוסו הוא מועמד כשיר בבחירות לכנסת ה-21.

בכבוד רב,

פרופ' אריאל בנדור, עו"ד